

Den gröna omställningen, omvärlden och kriget

Mats Engström, ESO-seminarium 6 april 2022

Europeisk klimatpolitik för global förändring

Många länder har klimatmål

EU konkret till 2030: "Fit-for-55" inkl utsläppshandeln

Drivkrafter för CBAM

När andra länder höjer ambitionerna minskar konfliktytorna

Reaktioner på CBAM så här långt

Utgångspunkt: många positiva till EU:s klimatpolitik

Men – starka reaktioner på CBAM-förslaget

11 stater har invänt i WTO

Politiskt: BASIC, Senegal, Japan, andra...

Effekter på klimatförhandlingarna

Tyskland, G7 och "en öppen klimatklubb"

Gemensam syn på gränsjusteringsmekanismer

Men också annat t ex koldioxidprissättning

Stöd till länder som inte kan vara med från början

EU-USA stålavtal

"We are not looking to be an exclusive club. By addressing technology transfer and climate financing, we hope to bring developing and emerging economies on board." (Olaf Scholz)

Vad kan EU göra?

Information och dialog

Stöd till Globala Södern och grannskapet

Mer fokus på teknikspridning och
innovationssamarbete

Konflikt (kortsiktigt) ekonomiskt
egenintresse?

Sverige och Stockholm + 50

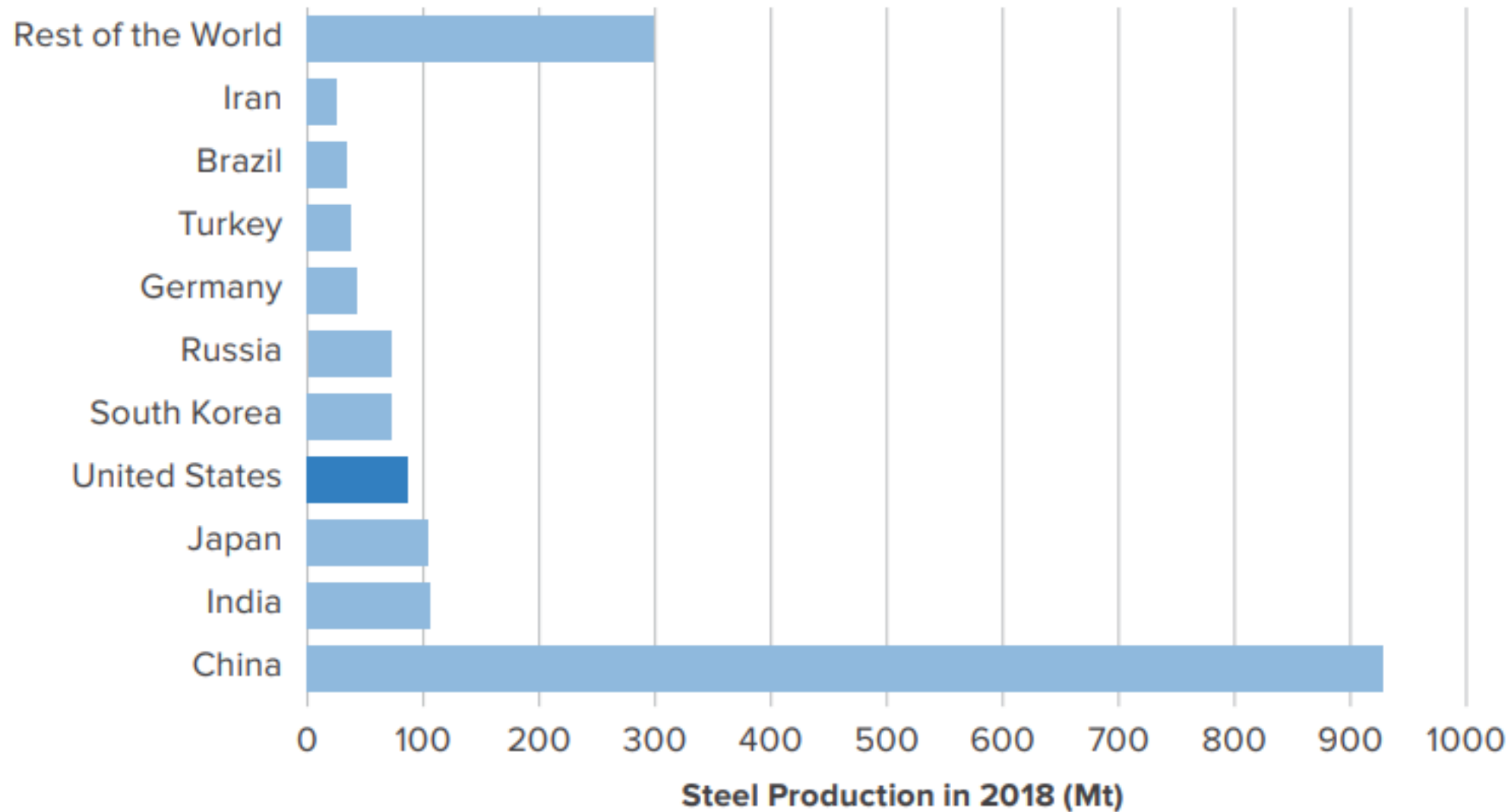

Figure 3. Top 10 steel producing countries in 2018 (Worldsteel 2019a)

Källa: Hasanbeigi, A. and Springer, C. 2019. How Clean is the U.S. Steel Industry?

Källa: SEI/LeadIt Green Steel Tracker 2021

Förhandlingsläget 6 april 2022 (Magnus Nilsson)

RÅDET

Förhandlingsinspel ("general approach") antagit 15 mars 2022

- Undanta importleveranser < 150 €
- Enbart centralt, unionsövergripande register (inkl. certifikatsinnehav) – inga nationella register
- Kommissionen bör utreda förutsättningar för klimatklubbar

PARLAMENTET

Förslag ENVI-rapportören CBAM (Mohammed Chahim, S&D)

- Inkludera omedelbar även indirekta utsläpp & "uppströmsutsläpp" – t ex gruvbrytning
- Inkludera organiska kemikalier, vätgas och polymerer
- Fasa in 2025-2028 i stället för 2026-2035
- Enbart central, unionsövergripande myndighet
- Alla intäkter till unionen – satsa motsvarande unionsmedel på åtgärder i "Least Developed Countries"

Förslag ENVI-rapportören EU ETS (Peter Liese, EPP)

- 80% av intäkterna till åtgärder i berörda sektorer inom EU, 20% till LDC + EUs östra & södra grannländer
- Utsläppsrätter indragna p g a CBAM läggs i reserv för ev. gratistilldelning om CBAM inte ger effekt

Effekter av Rysslands anfallskrig 1

Effekter av Rysslands anfallskrig 2

Påverkan på
förhandlingarna
om Fit for 55?

Höga priser t ex
bostäder,
transporter
(påverkar "ETS2"
m.m.)

Många sänker
bränsleskatter,
ändå prissignal
för sparande
m.m.

Önskemål om
nya konsekvens-
beskrivningar
(men 2030?)

Effekter på CBAM?

EU som
förhandlingsmaskineri,
läget nu

Rådet –
finansministrarna +
miljöministrarna

Europaparlamentet

Sedan förhandlingar,
trilog
(klimatlagen 4 mån)

Oro för europeisk
industris
konkurrenskraft

Yttre faktorer: Ukraina,
Ryssland, Nordafrika
m.m.

Vad händer om CBAM försenas?

- Två steg, förslaget har redan påverkat
- Minska tilldelningen av utsläppsrätter lika snabbt? Kommissionen: måste finnas kompenserande mekanismer
- Men håller det? Eller är det rimligt med ett visst omvandlingstryck?
- Liese: "CBAM reserv"
- Statligt innovationsstöd, gröna kreditgarantier, investerings- och driftsstöd (Ipcei, CCfD), upphandling + kundefterfrågan

Für eine starke Stahlindustrie
in Deutschland und Europa

Handlungskonzept Stahl

Die
Bundesregierung

Die Nationale
Wasserstoffstrategie

Beschäftigungsimpulse

10. August 2020, 09:06 Uhr

27/09/2020

Government extends coronavirus support for jobs and the economy into 2021 | News Item | Gov

Håller EU ihop?

Strukturomvandling europeisk basindustri

Redan politiska spänningar Väst-Öst (Popov)

Innovationskraft

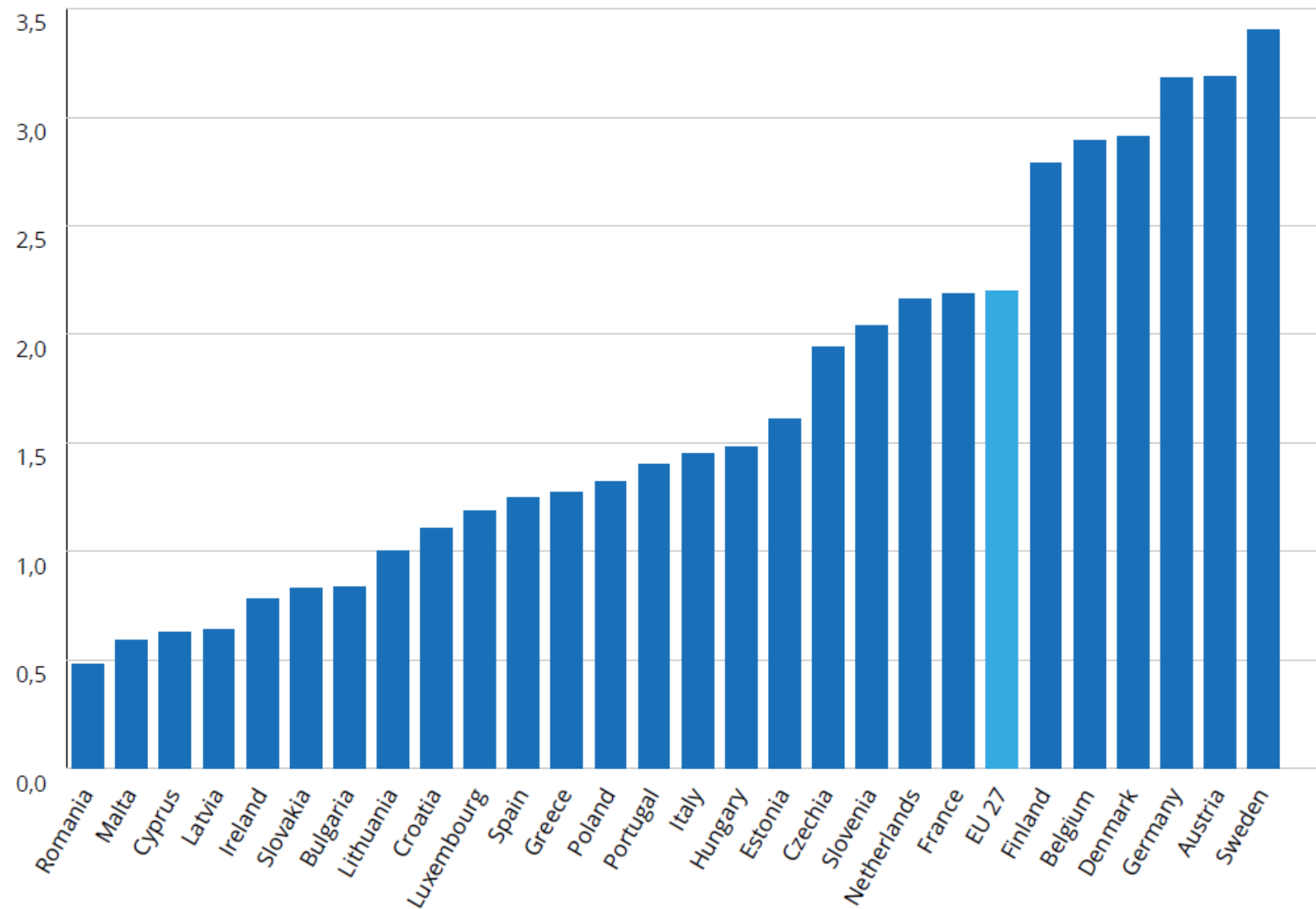
Andra faktorer

Förändrad sammanhållningspolitik?

”Ekosystem” – grannskapet (Ukraina)

Figure 5: EU R&D spending in 2019

Average EU spending as a percentage of GDP

Källa: Popov 2021 (Sieps)

Innovation Fund

Small-scale projects

Green: Grant agreements signed (30 projects)*

Blue: projects awarded project development assistance (10 projects)*

Biofuels and biorefineries	Other energy storage
Chemicals	Bio-electricity
CO ₂ transport and storage	Pulp and paper
Hydrogen	Refineries
Intra-day electricity storage	Renewable heating/cooling
Iron and steel	Solar energy
Non-ferrous metals	Wind energy
Glass, ceramics and construction material	Cement and lime

*The number of symbols is higher than the number of projects, as some projects are implemented in multiple locations.

Mer att läsa

Kriget påverkar den gröna omställningen – men ambitionerna finns kvar

Den gröna omställningen står högt på EU:s agenda. Men nu svinger Ukraina kriget fram på scenen. **Mika Engqvist**, senior rådgivare på Sieps, analyserar utvecklingen och ser hur vägen framåt, som minst ändring av fossil energi och avregulering av kärnkraft, ser ut för den gröna omställningen. Kriget slår dock mot ambitionerna i utsläppshandling och mot mål för kärnkraftsproduktion, samtidigt som det

Tid omställningen har varit i centrum för EU:s utvärderade studier. I slutet av 2019 drog man ut på väg mot den gröna omställningen. Kommissionen och ledande medlemsstater har varit tydliga om detta. De har också varit tydliga om kärnkraftsproduktionen. Men Commissionen har varit tydlig om att kärnkraft inte ska vara en del av den gröna omställningen. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

Den är tydlig om att kärnkraft inte ska vara en del av den gröna omställningen. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

Enligt Sieps har kärnkraft varit tydlig för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

Kommisionen har varit tydlig om att kärnkraft inte ska vara en del av den gröna omställningen. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

EU bör stoppa importen av fossil energi från Ryssland

EU, USA och andra länder har ett stort intresse av att stoppa importen av fossil energi från Ryssland. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

Sedan Ryssland invaderade Ukraina den 24 februari har EU, USA och andra länder uttryckt sitt starka intresse av att stoppa importen av fossil energi från Ryssland. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

De pågående sanktionerna mot Ryssland är tydliga. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

EU har varit tydlig om att stoppa importen av fossil energi från Ryssland. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

¹ För en fördjupad analys av situationen, se rapporten "Ryssland och Ukraina: En analys av situationen" från Sieps, 11 Mars 2022.

Klimatet testar EU:s utrikespolitik

EU:s gröna agenda kommer att testas av omvärlden under klimatkonferensen i Glasgow, som inleder arbetet med att stoppa klimatförändringen. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

Mika Engqvist, senior rådgivare på Sieps, analyserar utvecklingen och ser hur vägen framåt, som minst ändring av fossil energi och avregulering av kärnkraft, ser ut för den gröna omställningen. Kriget slår dock mot ambitionerna i utsläppshandling och mot mål för kärnkraftsproduktion, samtidigt som det

Enligt Sieps har kärnkraft varit tydlig för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

EU har varit tydlig om att stoppa importen av fossil energi från Ryssland. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

EU har varit tydlig om att stoppa importen av fossil energi från Ryssland. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

¹ För en fördjupad analys av situationen, se rapporten "Ryssland och Ukraina: En analys av situationen" från Sieps, 11 Mars 2022.

Koldioxidtullar i EU: problematiska men motiverade

En utvärdering av EU:s koldioxidtullar visar att de är problematiska men motiverade. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

Klimatförändringarna är en av de största utmaningarna för världen idag. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

EU har varit tydlig om att stoppa importen av fossil energi från Ryssland. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

EU har varit tydlig om att stoppa importen av fossil energi från Ryssland. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning. Detta har varit tydligt för EU:s politiska ledning och EU:s politiska ledning.

¹ För en fördjupad analys av situationen, se rapporten "Ryssland och Ukraina: En analys av situationen" från Sieps, 11 Mars 2022.